

Vicerektor Per Mickwitz

Verksamhetsplan för universitetets gemensamma forskningsnämnd 2023 – 2024

Bakgrund

Den universitetsgemensamma forskningsnämnden har i uppdrag att ta fram och fastställa en verksamhetsplan för nämndens ansvarsområde. Detta sker i enlighet med gällande arbetsordning, rektors uppdrag till nämnden samt beslut om beslutsbefogenheter.

Uppdraget från rektor till forskningsnämnden slår fast att *”forskningsnämnden ska vara beredande och rådgivande inom följande områden:*

- *Bevakning och analys av utvecklingen såväl nationellt som internationellt inom forskning och forskningsfinansiering.*
- *Frågor om forskningsinfrastruktur.*
- *Gemensamma forskningsstrategiska frågor inom universitetet, inklusive universitetsgemensamma strategiska satsningar och deras konsekvenser.*
- *Kvalitetssäkring och -utvärdering av universitetets forskning.*
- *Universitetsövergripande policyfrågor inom forskningsområdet såsom öppen vetenskap, forskningsdata, internationalisering, publicering och synliggörande.”*

Verksamhetsplan

Verksamhetsplanen i sin helhet ska följas upp årligen och vid behov uppdateras. Resultat från denna uppföljning ska återges i en rapport till universitetets rektor.

Uppdragen i denna verksamhetsplan genomförs i samarbete med universitetets fakulteter och/eller i nära samråd med relevanta sektioner i den centrala administrationen. I de fall en sektion har det huvudsakliga uppdraget är denna initiativtagare för genomförandet av uppdraget. Under ”Aktiviteter” nedan identifieras ansvarsfördelning.

Generellt

Forskningsnämndens arbete bygger på Lunds universitets värdegrund och vägleds av de prioriteringar som uttrycks i den strategiska planen för Lunds universitet 2017 – 2026.

Sedan 1 januari 2023 har Lunds universitet en ny forskningsstrategi för åren 2023 – 2026, och nämnden ska verka för att de mål som lyfts fram däri nås, och särskilt fokusera på strategins prioriterade frågor. Nämnden ska även arbeta för att förverkliga de åtgärder som berör forskning i den strategiska plattformen för strategiarbete 2023–2024.

Nämnden ska också verka för att målbilderna för forskning i strategin för hållbar utveckling vid Lunds universitet 2019 – 2026 nås.

Aktiviteterna nedan är samlade under rubriker som följer forskningsnämndens uppdrag, med undantag att öppen vetenskap lyfts till en egen rubrik (i forskningsnämndens uppdrag är öppen vetenskap en del av ”Universitetsövergripande policyfrågor inom forskningsområdet”).

Aktiviteter

Bevakning och analys av utvecklingen inom forskning och forskningsfinansiering

- Att särskilt bevaka och reagera på händelser och initiativ inom det forskningspolitiska fältet. Arbetet sker inom ramen för nämndens omvärldsbevakning som syftar till att identifiera sådana trender, skeenden och aktiviteter på ett regionalt, nationellt och internationellt plan, vilka kan vara betydelsefulla för universitetet i dess roll som forskningsorganisation och som därför föranleder analys och ställningstagande från nämnden. Viktiga exempel är EU:s ramprogram för forskning och innovation Horisont Europa, Forskningsfinansieringsutredningen, samt den forskningspolitiska propositionen som förväntas presenteras hösten 2024. Arbetet koordineras med det arbete som görs av rektors ledningsråd, av samverkansrådet och av internationella rådet, speciellt inom ramen för Globalt Dynamiskt Engagemang.

Tidsplan: arbetet förväntas ske löpande under verksamhetsperioden.

Ansvariga: Forskningsnämnden, med stöd av sektionen FSI i samarbete med Planering

- Att följa forskningens utveckling vid Lunds universitet, exempelvis genom nyckeltal. Detta arbete kommer att kopplas till kvalitetssäkring av forskningen.

Tidsplan: arbetet förväntas ske återkommande under verksamhetsperioden.

Ansvariga: Forskningsnämnden

Forskningsinfrastruktur

- Att löpande arbeta med aktuella frågor rörande forskningsinfrastruktur. Detta inkluderar bland annat att bevaka och stödja processen för inventering av behov av, och ansökningar om, nationell forskningsinfrastruktur.

Tidsplan: löpande under verksamhetsperioden.

Ansvariga: Forskningsnämnden, med stöd av Arbetsgruppen för forskningsinfrastruktur och Forskningservice

- Att under 2023 genomföra den utlysning av universitetsgemensamma medel för lokal forskningsinfrastruktur som forskningsnämnden fattade beslut om den 16 januari 2023. Ansökningarna prioriteras enligt fattade beslut varefter forskningsnämnden föreslår till rektor vilka investeringar som Lunds universitet bör göra på universitetsgemensam nivå.

Tidsplan: 2023.

Ansvariga: Forskningsnämnden, med stöd av Arbetsgruppen för forskningsinfrastruktur och Forskningsservice.

- Att under 2023 ta fram en ny modell för hur Lunds universitet ska arbeta med forskningsinfrastruktur på basis av den handlingsplan som forskningsnämnden fattade beslut om i december 2022. I detta arbete ska forskningsnämnden utgå från det uppdrag eller rektorsbeslut som väntas komma under våren 2023.

Tidsplan: 2023.

Ansvariga: Forskningsnämnden, med stöd av Arbetsgruppen för forskningsinfrastruktur och Forskningsservice

- Att från och med 2024 tillämpa en ny modell för hur Lunds universitet ska arbeta med forskningsinfrastruktur på basis av den handlingsplan som forskningsnämnden fattade beslut om i december 2022. I detta arbete ska forskningsnämnden utgå från det uppdrag eller rektorsbeslut som väntas komma under våren 2023.

Tidsplan: från och med 2024.

Ansvariga: Forskningsnämnden med stöd av Arbetsgruppen för forskningsinfrastruktur och Forskningsservice

- Att under 2023 bevaka de frågor kopplade till forskningsinfrastruktur som inte omfattas av den handlingsplan som forskningsnämnden fattade beslut om i december 2022. Detta inkluderar särskilt framtagandet av användarvänliga och säkra system för nyttjande och lagring av forskningsdata samt framtidens digitala lösningar som underlättar forskning och forskningskommunikation.

Tidsplan: 2023.

Ansvariga: Forskningsnämnden med stöd av Arbetsgruppen för forskningsinfrastruktur och Forskningsservice

Öppen vetenskap

- Att arbeta proaktivt på nationell och europeisk nivå för att utveckla öppen vetenskap på ett sätt som gynnar forskningen och samhällets användning av forskning.

Tidsplan: löpande under verksamhetsperioden.

Ansvariga: Forskningsnämnden, med stöd av Arbetsgruppen för Öppen vetenskap och Forskningsservice och Universitetsbiblioteket

- Att underlätta för att göra hantering av forskningsdata FAIR (Findable, Accessible, Interoperable, Reusable), vilket innebär att den ska vara så sökbar, tillgänglig, interoperabel och återanvändningsbar som möjligt.

Målet är att alla forskningsdata ska göras tillgängliga i enlighet med FAIR-principerna så länge inga juridiska eller etiska hinder föreligger.

Tidsplan: löpande under verksamhetsperioden.

Ansvariga: Forskningsnämnden, med stöd av Expertgruppen för FAIR forskningsdata, Arbetsgruppen för Öppen vetenskap samt Forskningservice och Universitetsbiblioteket

- Att arbeta för att förenkla för Lunds universitets forskare i deras arbete att göra sina forskningsdata lättillgängliga och enkla att använda för andra forskare, företag, organisationer och allmänhet. För att uppnå allt detta krävs att Lunds universitet tar ett helhetsgrepp som omfattar digital infrastruktur inklusive hårdvara, riktlinjer och forskaranpassat stöd.

Tidsplan: löpande under verksamhetsperioden.

Ansvariga: Forskningsnämnden, med stöd av Expertgruppen för FAIR forskningsdata, Arbetsgruppen för Öppen vetenskap, LDC, E-infra enheten samt Forskningservice och Universitetsbiblioteket.

Gemensamma forskningsstrategiska frågor inom universitetet

- Att följa upp hur arbetet med att förbättra Lunds universitets arbete med rekrytering och karriärvägar framskrider och att skapa möjligheter för fakulteterna att lära sig av varandra, samt av jämförbara universitet. Arbetet ska även knyta an till strategisk planering av kompetensförsörjningen, och hur man kan följa upp om våra processer är framgångsrika.

Tidsplan: återkommande under verksamhetsperioden, men med en workshop 2023

Ansvariga: Forskningsnämnden, med stöd av Forskningservice och HR

- Att följa upp hur bäst skapa möjligheter för fakulteterna att lära sig av varandra när det gäller arbetet med att skapa mer ändamålsenliga institutioner för respektive verksamhet.

Tidsplan: en workshop 2023

Ansvariga: Forskningsnämnden, med stöd av Forskningservice

- Att, i de fall rektor ska prioritera projekt eller nominera kandidater inför ansökan till svenska finansiärer, föreslå lämpliga projekt eller kandidater samt följa upp och analysera utfallet av excellensmedel för Lunds universitet, exempelvis för Wallenbergstiftelserna och ERC.

Tidsplan: återkommande under verksamhetsperioden

Ansvariga: Forskningsnämnden, med stöd av Forskningservice

- Att arbeta för att förverkliga Lunds universitets forskningsstrategi för perioden 2023-2026 samt följa upp implementeringen av densamma.

Tidplan: löpande under verksamhetsperioden

Ansvarig: Forskningsnämnden

- Att arbeta för att studenter på grund och avancerad nivå i högre utsträckning involveras i och bidrar till forskning vid universitetet, exempelvis genom aktiviteter kopplade till relevanta projekt som Lunds universitet deltar i.

Tidsplan: arbetet förväntas pågå under hela verksamhetsperioden

Ansvariga: Forskningsnämnden

- Utveckla former för samarbete mellan forskningsnämnden och Lunds universitets Hållbarhetsforum i syfte att arbeta tillsammans med målbilderna för forskning i strategi för hållbar utveckling.

Tidsplan: arbetet förväntas pågå under hela verksamhetsperioden

Ansvariga: Forskningsnämnden

- Genomföra en konferens i syfte att uppmärksamma hållbar utveckling och forskning för hållbar utveckling vid Lunds universitet samt bidra till att skapa universitetsövergripande och tvärdisciplinära möten rörande forskning och hållbar utveckling.

Tidsplan: hösten 2023

Ansvarig: Forskningsnämnden

- Diskutera och analysera hur man på olika nivåer – universitet, fakulteter, institutioner och forskningsgrupper – kan arbeta för att universitetets statsanslag för forskning fördelas och används på ett transparent och dynamiskt sätt som speglar och stärker forskningens kvalitet samt stödjer utveckling av framtidens starka forskningsområden.

Tidsplan: löpande under verksamhetsperioden

Ansvarig: Forskningsnämnden

- Genomföra en workshop om forskningsetik

Tidsplan: 2023

Ansvarig: Forskningsnämnden tillsammans med rådet för etik och akademisk frihet

Kvalitetssäkring och -utvärdering av universitetets forskning

- Att etablera ett systematiskt, resurseffektivt och väl sammanhållet kvalitetssystem för forskning, vilket synliggör och tar tillvara den praxis som redan finns. I arbetet ingår att se över vilka indikatorer för rekrytering och karriärvägar man kan införa.

Tidsplan: från och med 2023.

Ansvariga: Forskningsnämnden, med stöd av sektionerna FSI och HR

- Att under 2024 genomföra en årlig uppföljning av det arbete med RQ20 som genomförts under 2023. Under 2024 ses processen över om uppföljningen framgent bättre kan göras utifrån Lunds universitets forskningsstrategi och integreras i det kommande sammanhållna kvalitetssystemet för forskning.

Tidsplan: 2024.

Ansvariga: Forskningsnämnden, med stöd av Forskningsservice

Universitetsövergripande policyfrågor inom forskningsområdet

- Att hålla sig informerad om hur utvecklingen av Lunds universitets system för forskningsinformation, LUCRIS, fortskrider, samt att strategiskt stödja

arbetet med LUCRIS, genom att fungera som en strategisk referensgrupp i frågor avseende användning, datakvalitet och vidareutveckling.

Tidsplan: arbetet förväntas ske återkommande under verksamhetsperioden.

Ansvariga: Forskningsnämnden, med stöd av Forskningservice